

Stellan – mitt besteforeldrehus i Austre-Vågan

Av Randi Nygaard

Randi Nygaard, f. 1942 i Holandshamn i Vågan. Lærer ved Kabelvåg barneskole. Bosatt i Svolvær

Hovedkilde er min tante Laura Fjellberg og diverse offentlige dokumenter.

Jeg har røtter på en sørvendt, solrik plass i Holandshamn. Navnet er Stellan – eller også Fjellberg. Begge navn forteller noe om stedet. Stellan var navn på steil og bratt beitemark hvor dyr kunne gå seg fast i stella. Min farfar søkte om- og fikk godkjent- navnet Fjellberg. Det sier også noe om stedet: fjell og berg.

Husmannsplassen Stellan g.nr 34, br.nr. 4 var bebodd av Ove Olsen fram til ca. 1883. Plassen var utparsellert fra Nedre Fagerbakk. Det som ble våningshuset på gården Stellan er flyttet fra

Vatnvågen. Der bodde Hans Albrigt Disington til sin død – høsten 1888. Hans Albrigts yngste sønn, Hans Andreas Hansen (Disington), flyttet huset til Stellan hvor han slo seg ned med sin familie i 1885. Da hadde Hans Andreas og kona Gunnhild (f. Kirkfjell fra Hamarøy) alt fått 3 av sine 6 barn. Eldste sønnen Otto f. 1879 ble min farfar. Han tok navnet Fjellberg som familienavn.

Otto Fjellberg giftet seg i 1907 med eneste datter til Jonette og Lauritz Rokkan. Sofie var født på gården Øvre Fagerbakk i 1884. Otto og Sofie fikk 8 barn, 4 gutter og 4 jenter. Arnt, eldste sønn f. 1907 dro til Amerika, Hans f. 1908, Johan f. 1911, Aslaug f. 1913, Rut f. 1917, Laura f. 1920, Olaf f. 1922 og Gunnhild f. 1924.

Johan ble min far. Rut ble mor til dagens eier, Rolf Fjellberg. Han ble adoptert av Otto og Sofie da moren døde. Laura er eneste gjenlevende av søskenflokket. Både Johan og Olaf fikk hustomter på gården. Det karrige jordsmonnet som gården bestod av, ble møysommelig til dyrket mark og lagt under ploget til åker og eng. Høyet ble for det meste båret til gårds. Gråsteinsmurene rundt om på eiendommen forteller sitt tydelige språk om slit og nøysomhet.

Gården alene gav ikke utkomme til den store

Over: Gunnhild, f. Kirkfjell, og Hans Andreas Disington. Under: Sofie, f. Rokkan, og Otto Fjellberg.

Sofie og Otto Fjellbergs barn: Bak fra v.: Olaf, Johan, Hans og Arnt. Foran: Aslaug, Rut, Laura og Gunhild.

familien: to generasjoner og åtte barn. Otto Fjellbergs livsverk bestod også av fiskebruket i Risvær som han bygde i 1929. Dette gav grunnlag for økonomisk stabilitet, men også store arbeidsbyrder. Onnearbeid på gården og fiskebruket avløste hverandre året rundt.

I Kabelvåg ble gammelkirka revet i 1899 og en del materialer ble solgt. Fra Austre Vågan dro en åttring med folk fra 4 gårder for å kjøpe av dette. For 300 kroner fikk de lastet båten. Det

ble til en stor fjøs og panel til 3 stuer, bl.a på Stellan. Gården har vært bebodd stort sett hele tiden. Dagens eier har de to siste årene restaurert stuen. Kirkepanelet ble revet, pusset opp og satt på plass. Diverse årstall og navn ble avdekket på baksiden av brystpanelet. Dette gir oss innblikk i forgangen historie.

Otto og Sofie bodde hele livet på Stellan. Hun døde i 1962 og Otto i 1971.